

Bijlage 1

Quickscan naar aanleiding van motie “flankerend lokaal maatwerk gladheidsbestrijding voor onze kwetsbare medemensen”

Op 21 december 2022 dient de raad een motie in waarin de raad het college vraagt op uiterlijk voor 1 april 2023 te komen met een quickscan over deze gladheidsbestrijding en de jaarlijkse kosten daarbij in beeld te brengen.

Uitwerking

Gezien de verwachtingen die we zowel bij wijkraden als ondernemers zouden wekken indien we voor besluitvorming hen voor advies zouden benaderen, hebben we ervoor gekozen een model te maken waarin we de vraag van de raad hebben uitgewerkt.

Model

Uitgangspunt 1

In de gemeente Venlo strooien wij 180 km fietspaden. Voor het model gaan we ervan uit dat we op evenveel kilometers aan trottoirs de gladheid gaan bestrijden. De inrichting van trottoirs is dusdanig dat we op twee manieren de gladheid moeten bestrijden. De smalle trottoirs (kleiner dan 120 cm breed) kunnen alleen met een handstrooier zout of pekels strooien. Het ruimen van sneeuw kan bij smalle trottoirs alleen met handmateriaal worden gedaan. De bredere trottoirs (breder dan 120 cm) kunnen we wel met een voertuig strooien en de sneeuw borstelen. We stellen dat 40% van de trottoirs smal zijn.

Uitgangspunt 2

We maken alleen gebruik van externe partijen om de trottoirs tegen gladheid te bestrijden. Indien inzet van eigen mensen zou worden geëist, gaat dat ten koste van andere taken.

Uitgangspunt 3

De start van de inzet gebeurt gelijktijdig met de overige gladheidsbestrijding. Ook de inzet geschiedt onder dezelfde voorwaarden.

Uitgangspunt 4

De huidige contractprijzen (prijspeil 2022) zijn gehanteerd om alles door te rekenen.

Uitwerking model

Zie aanhangsel 1, Model gladheidsbestrijding op trottoirs.

Uitkomst model

We hebben 13 eenheden nodig om de 180 km trottoirs preventief te strooien. Dat kost op basis van 17 uitrukken € 185.000. Dat is exclusief ambtelijk toezicht.

Effect

Het hele gladheidsbestrijdingsplan gaat uit van een inspanningsverplichting en niet van een resultaatsverlichting. Met andere woorden: er is geen garantie dat het niet glad is. We kunnen alleen de garantie geven dat we strooien. Voorbeeld: Omdat het op een zondag minder druk is op de weg, is het resultaat van een gladheidsbestrijdingsactie in de nacht van zaterdag op zondag minder effectief dan een actie op een doordeweekse nacht. De auto's zorgen ervoor dat het zout zich mengt met het ijs en/of sneeuw. Het verkeer ondersteunt dus de actie.

Ons meteorologisch adviesbureau stelt in een telefonisch consult dat de intensiteit van het betreden van de trottoirs in de meeste gevallen te laag is om daadwerkelijk als resultaat een niet glad trottoir

te hebben. Als je je eigen stoep en/of oprit met zout strooit, gebruik je veel meer zout dan wij als gladheidsbestrijders gebruiken per m². Dan is het resultaat ook beter.

Zout of pekkel is niet zo goed voor het milieu. Meer strooiacties zal zorgen voor een toename van het gebruik van zout en daarmee een grotere invloed hebben op het milieu. Door een grotere inzet van strooiauto's neemt de hoeveelheid uitstoot van de uitlaatgassen toe en dat leidt tot een meer stikstof en CO₂ uitstoot.

Het zoutgebruik op trottoirs leidt onherroepelijk tot een grote schade aan plantsoenen, groenstroken en tuinen. Het meeste groen is namelijk aangeplant met planten die niet zoutbestendig zijn. Het resultaat is dat planten en bomen langs de trottoirs zullen afsterven of groei problemen gaan ontwikkelen. Dit gaat ten koste van de beeldkwaliteit en de noodzaak om in het kader van klimaatadaptatie juist te werken aan robuuste beplantingsstructuren.

Kanttekeningen

Het is niet gezegd dat "kwetsbare ouderen" op één locatie/geconcentreerd wonen. Zeker met de trend om ouderen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen, wonen er overal ouderen. Het aantal routes wat gedaan moet worden is enorm!

Gladheid is een plotseling optredend fenomeen: er zal werkelijke een enorme inspanning allemaal op hetzelfde moment moeten plaatsvinden door de gehele gemeente. Dit is niet goed controleerbaar.

Gelet op de grote inzet op zoveel verschillende plaatsen is controle van de uitgevoerde werkzaamheden niet mogelijk zonder grote aanvullende ambtelijke inzet.

Conclusie

We hebben 13 eenheden nodig om de 180 km trottoirs preventief te strooien. Dat kost op basis van 17 uitrukken € 185.000. Dat is exclusief niet gerekende ambtelijk toezicht. Om een dergelijke inzet meerjarig mogelijk te maken is een Europese aanbesteding nodig.

Deze vorm van gladheidsbestrijding zal slechts maar beperkt een niet glad trottoir als resultaat opleveren.

Advies

Het is onmogelijk om altijd niet gladde wegen, fietspaden en trottoirs te hebben. In Venlo is de gemiddelde duur van de gladheid kort. De meeste kans op gladheid hebben we in de (vroeg) ochtenduren. Alleen bij grote sneeuwval duurt de overlast langer.

We adviseren de trottoirs niet op te nemen in het gladheidsbestrijdingsplan. We zijn niet voldoende in staat om de gladheid daadwerkelijk minder te maken. We zijn van mening dat we moeten accepteren dat we vanwege weersomstandigheden incidenteel er gladheid kan optreden.